

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «Комп'ютерний інжиніринг
харчових і переробних виробництв»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедура, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПІБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до [Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ](#).

Всього опитані **34 респондента** (здобувача ступеня вищої освіти «Бакалавр», крім 1 курсу), що склало **73%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою. Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

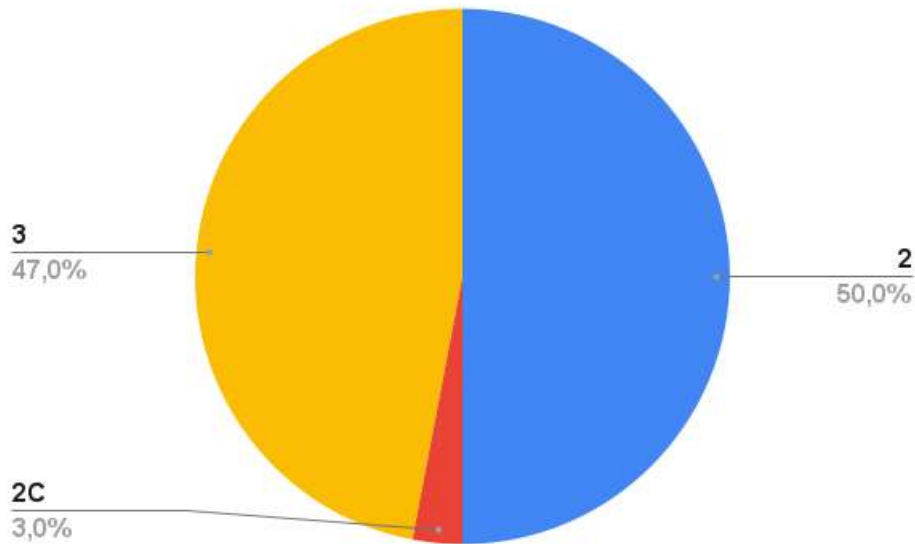

Рисунок 1 – Розподіл респондентів за курсами навчання

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

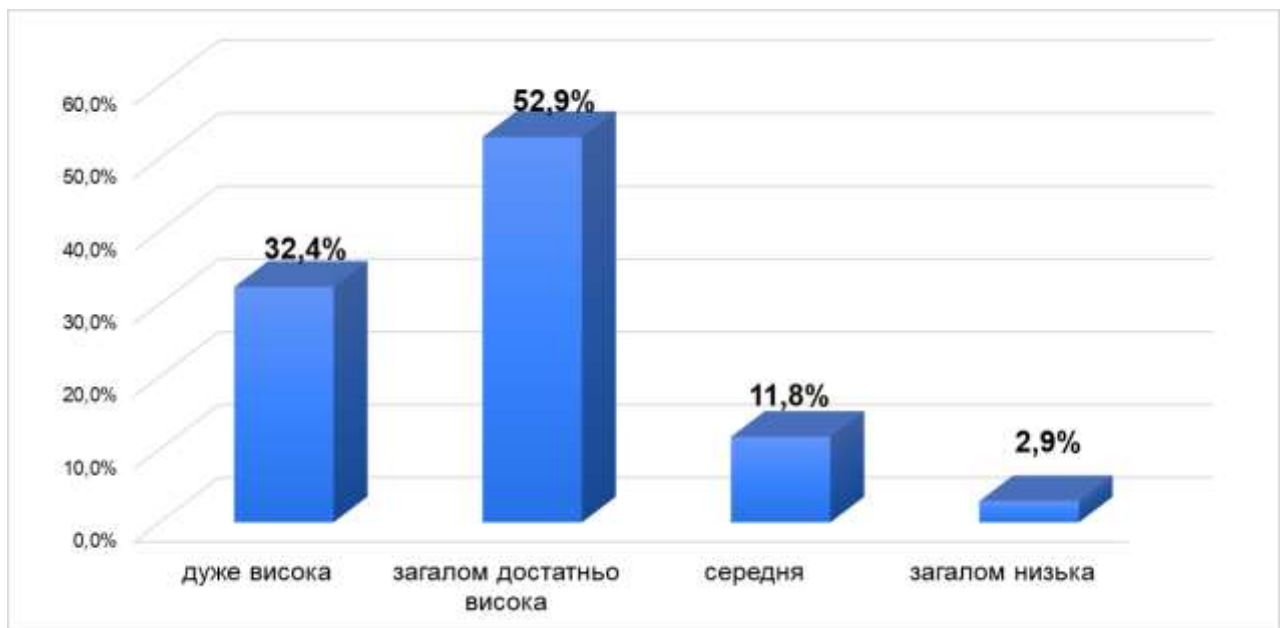

Рисунок 2 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 32,4% та «загалом достатньо висока» 52,9%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і

викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

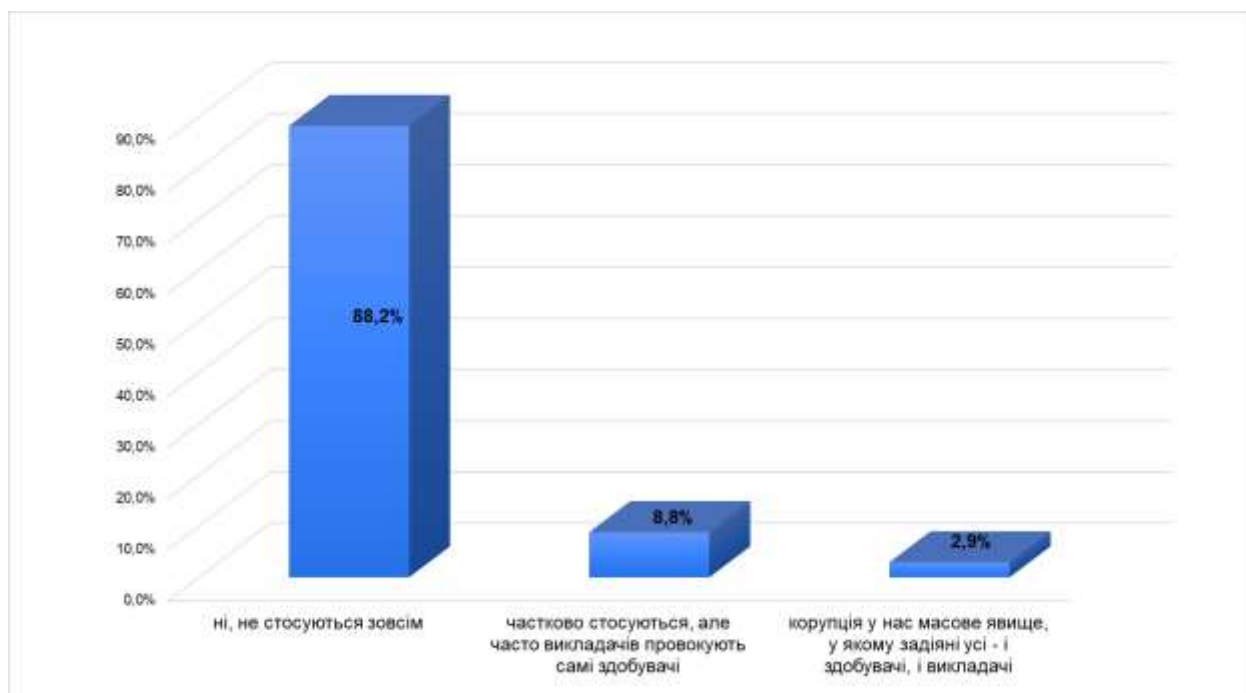

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 3 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 88,2 % «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь «частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі» 8,8% респондентів.

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
- купувати реферат;
- купувати курсову роботу (проєкт);
- платити гроші за оцінку;
- надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
- готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
- завантажувати матеріали з Інтернету, копіїувати і здавати як власні;
- замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

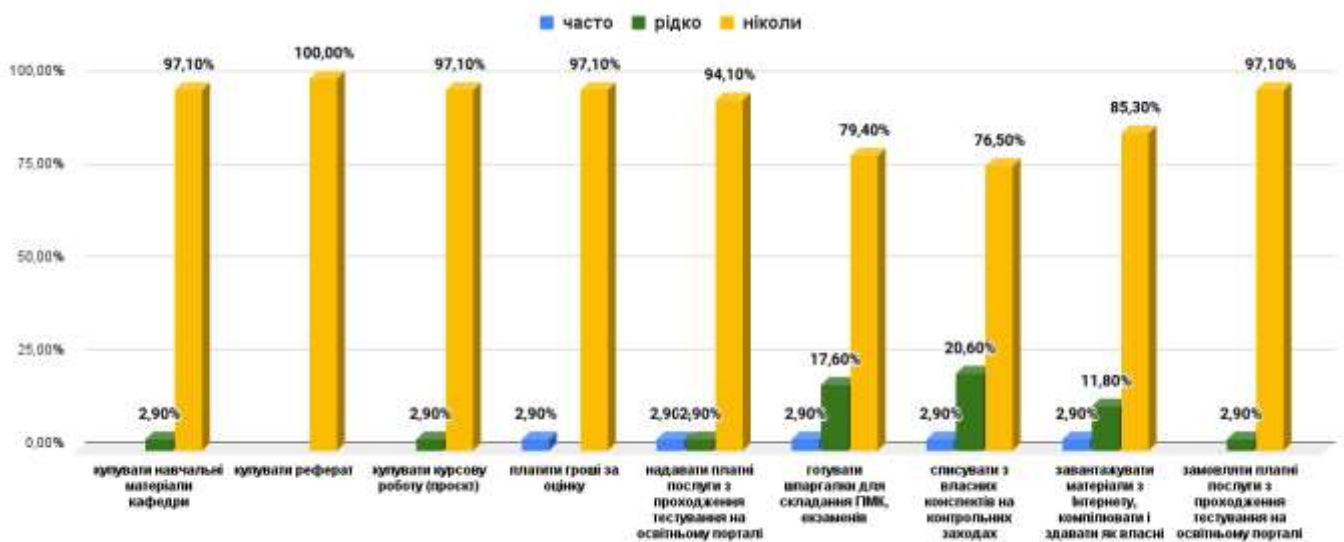

Рисунок 4 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 91,5% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «часто» та «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (20,6%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (23,5%); завантажували матеріали з Інтернету, компілювали і здавали як власні (14,7%).

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Якщо Ви особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;
- для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
- для того, щоб не робити особисто реферат;
- для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проект);
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;
- для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;
- для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **11 (32,3%)** з **34** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб: отримати потрібну оцінку - **9** респондента (81,8%: 5 респ.- 2 курсу і 4 респ. – 3 курсу) та отримати грошові кошти – 1 респондент (3 курсу).

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача

- від старости
- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

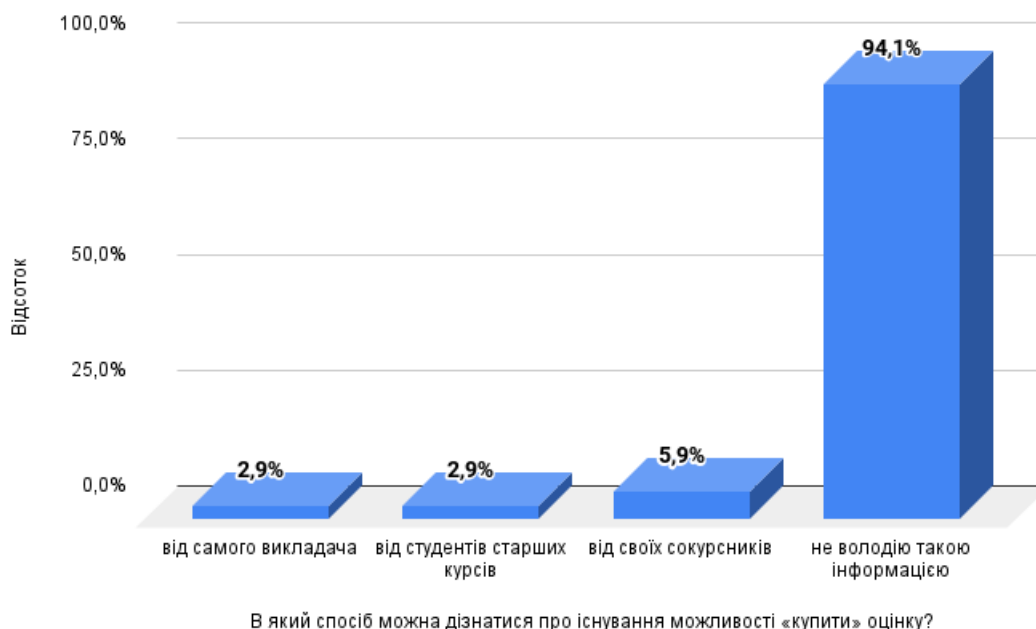

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 5 видно, що 94,1% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 6.

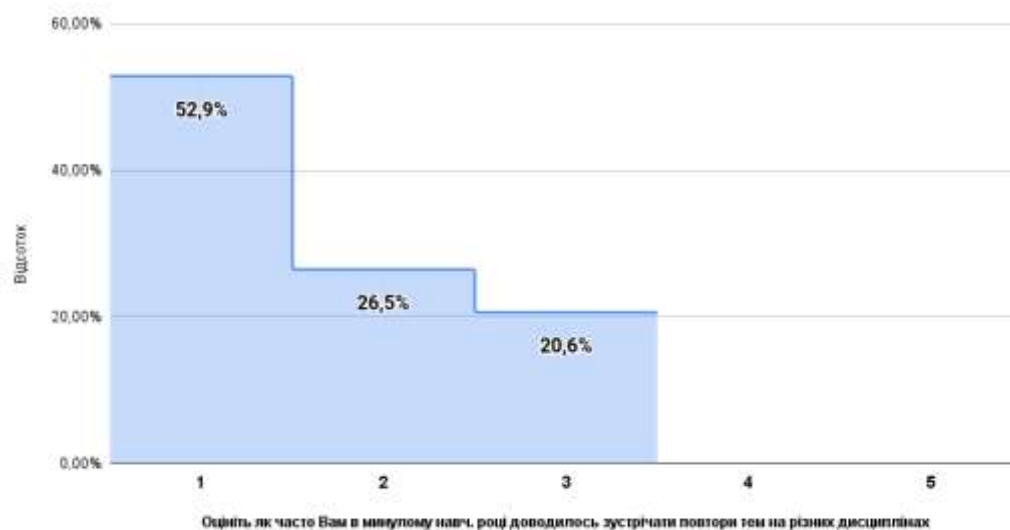

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 6 показує, що 52,9 % здобувачів вказали, що «взагалі не доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 26,5% «скоріш не доводилось».

7. На питання «*Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?*» респонденти відповіли, що не доводилось 79% та важко відповісти 21% (рис. 7).

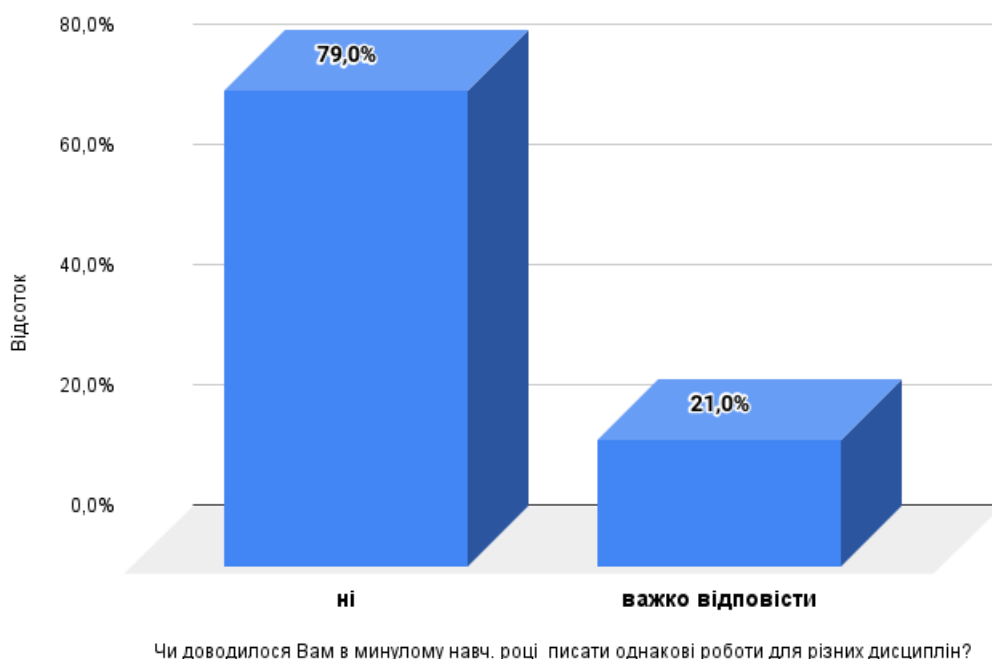

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «*Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?*» 65% респондентів відповіли, що не доводилось, та 35%, відповідно, «так» (рис. 8).

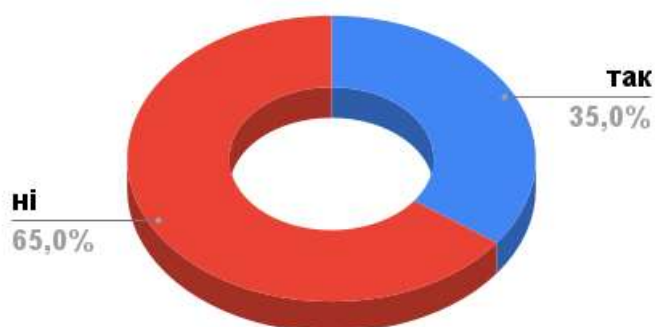

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності (у відсотках)

9. На питання «*Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?*» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 64,7% як «помірне навантаження» та 11,8 % «скоріш надмірне» (рис. 9).

Рисунок 9 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках).

Висновки

Моніторинг оцінювання здобувачами вищої освіти академічної доброчесності за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти показав, що:

1. Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти показало «дуже висока» 32,4% та «загалом достатньо висока» 52,9%.

2. Результати оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ. 88,2% респондентів відповіли: «Ні, не стосуються зовсім». Однак 8,8% респондентів дали відповідь: «Частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі».

3. Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті показав, що 91,5% респондентів будь яких дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили.

Однак, респонденти вказали, що «часто» та «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (20,6%); списували з власних конспектів на контрольних заходах (23,5%); завантажували матеріали з Інтернету, компілювали і здавали як власні (14,7%)..

4. Результати опрацювання відповідей респондентів з питання щодо можливості «купівлі» оцінки показали що 94,1% опитаних здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

5. Аналіз відповідей на питання щодо повторів тем або написання однакових робіт на різних дисциплінах показав, що більш ніж 79% респондентів це не доводилось спостерігати.

6. Аналіз відповідей респондентів на питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» та «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» було отримано більше 65% позитивних відповідей здобувачів.

Для аналізу та усунення зазначених недоліків, виявлених при оцінюванні здобувачами вищої освіти академічної доброчесності пропонується провести наступні заходи:

1. Провести засідання випускової кафедри ОПХВ із залученням викладачів кафедр, що проводять заняття зі здобувачами за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» з метою аналізу результатів опитування та формуванням плану заходів щодо усунення зазначених недоліків.
2. Кураторам академічних груп провести кураторські години з питань академічної доброчесності.
3. Викладачам навчальних дисциплін ознайомлювати здобувачів вищої освіти перед написанням курсових робіт та кваліфікаційної роботи з Кодексом честі, Антикорупційною програмою ТДАТУ, Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу і Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в ТДАТУ.

Гарант ОПП
«Комп'ютерний інжиніринг
харчових і переробних
виробництв»
за першим (бакалаврським)
рівнем освіти)
к.т.н., доцент

Валентина Верхоланцева

Завідувачка відділу МЯОД
ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР